

18.9.22

שר הבריאות, מר ניצן הורוביץ
היועצת המשפטית לממשלה, עו"ד גלי בהרב - מיארה
פרקליט המדינה, עו"ד עמית איסמן
מנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' נחמן אש
מפכ"ל משטרת ישראל, רב-ניצב קובי שבתאי
מנהל המרכז הלאומי לרפואה משפטית (אבו כביר), ד"ר חן קוגל

הנדון: קריאה לחקירת מקרי מוות פתאומי או בלתי צפוי

מנתונים בארץ ובעולם עולה חשש לעלייה בתמותה העודפת בשנים 2021-2022 ביחס לשנת 2020 ולשנים קודמות, בשים לב לצעירים [1-3]

מוות פתאומי ובלתי צפוי (Sudden death) נגרם מסיבות שונות, בהן הפרעות קצב כתוצאה ממחלה לבבית כגון מיוקרדיטיס, התקפי לב, קרדיומיופטיות, תסחיף ריאתי, שבץ מוחי ועוד.
כידוע נודעת חשיבות רבה לביצוע חקירה רפואית יסודית בכל מקרה מוות פתאומי בלתי צפוי לצורך הנחת הדעת של השארים, וליתור הפרעות תורשתיות כדי למנוע תחלואה ותמותה בני מניעה בקרובי משפחה.
נתיחה לאחר המוות, על פי מסמך העמדה של האיגוד הקרדיולוגי בישראל, "הינה הפרוצדורה המשמעותית ביותר לבירור סיבת המוות הפתאומי. הנתיחה נחוצה בכל מקרה בו המידע הרפואי הקודם אינו מסביר את אשר אירע מעבר לספק סביר" [4]

בשנים 2021-2022 ניתן למרבית האוכלוסייה, לרבות צעירים, חיסון נגד קורונה בטכנולוגיה חדשה, שהיה לו אישור שימוש בחירום בלבד, תכשיר הידוע שיש לו תופעות לוואי כגון דלקת בשריר הלב ובקרום הלב, ואירועי קרישיות יתר העלולים להסתיים במוות, גם בחלוף זמן מהחיסון [5-10]. שכיחות דלקת בשריר הלב בצעירים עלולה אף להיות גבוהה בהרבה מהמדווח במחקרים קודמים (6).
ואכן, בחלק מהמקרים בהם בוצעו נתיחות לאחר המוות במחוסנים, התברר כי סיבת המוות הייתה דלקת בשריר הלב או אירועי קרישיות יתר [11-15].

לפיכך קיימת חשיבות יתרה בחקירת כל מקרי המוות הפתאומי בעת הזאת אף מעבר לרמת הנפטר ומשפחתו, כדי לאשר או לשלול קשר אפשרי של החיסון לתמותה ועל מנת לשפוך אור על בטיחות החיסונים ולהבטיח את בריאות הציבור.
ממשרד בריאות, שבריאות התושבים ובטיחות הטיפול הרפואי לנגד עיניו, מצופה להורות על חקירת סיבת המוות במקרים המדוברים, לרבות ביצוע נתיחה לאחר המוות בכלל ושל הלב וכלי הדם בפרט.
יתר על כן: למדינת ישראל, שהקדימה את שאר העולם במתן התכשיר לאוכלוסייתה, ואשר נתוני היעילות הפנטסטיים שפרסמה סייעו להפצת התכשיר בעולם בו בזמן שלא הקימה

מערכת אמינה לדיווח על תופעות לואי, יש חובה אתית ומוסרית לאזרחיה ולעולם לחקור לעומק את כל תופעות הלואי האפשריות כדי לוודא את בטיחות התכשיר.

לועדת החקירה האזרחית, גוף עצמאי, נמסרו 722 דיווחים של משפחות המאמינות שאיבדו את יקיריהן בגלל החיסון, 276 מהם עקב מוות פתאומי (16).

אנו קוראים על כן למשרד הבריאות ולפרקליטות להנחות את משטרת ישראל לדרוש ביצוע נתיחה לאחר המוות בכל מקרה של מוות פתאומי ובלתי צפוי עפ"י סעיף 19 לחוק חקירת סיבות מוות, תשי"ח 1958, וזאת מעבר למצבים של חשד לעבירה או לרשלנות רפואית.

כמו כן אנו קוראים למשרד הבריאות לבחון את הקשר בין ממצאי הנתיחות שלאחר המוות לבין הסטטוס החיסוני של הנפטרים, ולפרסם בשקיפות את הממצאים.

יהא לנגד עינינו הציווי הראשון ברפואה: **"ראשית לכל, לא להזיק"**

על החתום,

חברי מועצת החירום הציבורית לקורונה

מקורות:

[1] נתוני למ"ס, תמותה עודפת–

<https://www.cbs.gov.il/he/subjects/Pages/%D7%AA%D7%9E%D7%95%D7%AA%D7%94-%D7%95%D7%AA%D7%95%D7%97%D7%9C%D7%AA-%D7%97%D7%99%D7%99%D7%9D.aspx>

[2] עלייה בקריאות מד"א עקב התקפי לב ודום לב בצעירים בני 16-39 (ינואר-מאי 2021)
<https://www.nature.com/articles/s41598-022-10928-z>

[3] אזהרה של אתר EUROMOMO באשר לתמותת יתר של צעירים מאז אמצע 2021
<https://www.euromomo.eu/bulletins/2022-36>

[4] מסמך עמדה של האיגוד הקרדיולוגי בישראל 2010 – מוות פתאומי: בירור פתולוגי, קליני וגנטי
http://his-files.com/pdf/sudden_death0710.pdf

[5] מחקר ישראלי – מיוקרדיטיס בצעירים לאחר החיסון

<https://www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMoa2109730>

[6] מחקר מתאילנד – מיוקרדיטיס בצעירים מחוסנים

[/https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/36006288](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/36006288)

[7] מחקר מהונג קונג – מיוקרדיטיס בצעירים מחוסנים

<https://jamanetwork.com/journals/jamapediatrics/fullarticle/2789584>

[8] זיהוי של חלבון הספייק בכלי דם של אדם 4 חודשים לאחר החיסון:

<https://synapse.koreamed.org/articles/1147953>

[9] הפרעות קצב קטלניות בעקבות מיוקרדיטיס ופריקרדיטיס לאחר חיסון

[/https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8830155](https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8830155)

[10] עלייה ברמת פקטורי קרישה לאחר החיסון:

[/https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8830155](https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8830155)

מקרי תמותה ממיוקרדיטיס לאחר חיסון על פי נתיחה לאחר המוות:

[11]

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/36040128/>

[12]

<https://synapse.koreamed.org/articles/1147953>

[13]

<https://www.nejm.org/doi/full/10.1056/nejmoa2109730>

[14] ממצאי נתיחה לאחר המוות עד 6 חודשים מהחיסון

[/https://pathologie-konferenz.de/en](https://pathologie-konferenz.de/en)

[15] ממצאי נתיחות לאחר המוות ביפן שבוע לאחר החיסון

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1344622322001225>

(16) דיווחים לועדת החקירה האזרחית על תופעות לוואי של החיסון

https://www.the-people-committee.com/files/ugd/3db409_ec636449b973403ea6fb657f99730115.pdf

חברי וחברות המועצה 2022 (חלק #1)

פרופ' אשר אלחיאני

רפואת משפחה, מנהל רפואי

פרופסור לרפואה, מומחה ברפואת משפחה ובמנהל ציבורי. כיהן כמנהל בית חולים מאיר, מנהל מחוז בכלית, וכן כמנכ"ל קופת-חולים מאוחדת. שימש כירר המועצה הלאומית לבריאות בקהילה. רופא משפחה בנגב.

פרופ' אתי אינהורן

כלכלת אינפורמציה, חשבונאות

ראש החוג לחשבונאות באוניברסיטת תל אביב. מומחית בכלכלת אינפורמציה, מידע בשוקים פיננסיים, חשבונאות פיננסית ודיווח סטפי. כהנה חברה במליאת רשות ניירות ערך וחברה בוועדת ציבוריות רבות בנושאים של רגולציה כלכלית.

פרופ' עליאן אלקריטאי

הוזה

פרופסור לעבודה סוציאלית, שימש כנשיא מכללת אחוה, וראש החוג לעבודה סוציאלית באוניברסיטת בר-אילן. יזר עמותת 'ליאלי לקידום החינוך והרוחה בחברה הברואית. חתן פרס Killam וממלך המשואות בטקס יום העצמאות 2013.

פרופ' שושי אלטוביה

גנטיקה

פרופסור לגנטיקה מולקולרית בפקולטה לרפואה באוניברסיטה העברית. מומחית בתחום ביולוגיה של RNA. חוקרת מנגוני בקרת בטי גנים המעבדים מולקולות RNA יחודיות.

ד"ר אורנה בלונדהיים

רפואת ילדים, מנהל רפואי

מומחית ברפואת ילדים ונאוטולוגיה וכן למנהל מערכת בריאות שימשה כמנהלת בית החולים לילדים 'שניידר' וכן כמנהלת בית החולים 'העמק' בעפולה.

ד"ר רון בבקוב

ביטכנולוגיה

רופא וטרינר ויום ביטכנולוגי. עבד בחפקי שיווק ומכירת חברות פארמה קודם וניהל במשך למעלה מ-15 שנה את חברת בינדוקס פרמצבטיקה בע"מ שפיתחה חיסון שפעת אוניברסלי. הקים מפעל חיסונים בירושלים. מלווה בהתנדבות מנכ"לים של חברות ביטכנולוגיה בתהליך היזמי שלהם.

פרופ' מירה ברק

מדעי המעבדה

ראשית החוג למדעי המעבדה הרפואית במכללת צפת. עוסקת במחקר ומחשוב מעבדה, ניהול את מעבדות כללית בחיפה וגליל מערבי, הקימה וניהלה מעבדות רבות, בניהן את המעבדה המרכזית של 'כלית' בעתידים. מעבדת הקורונה באזור הצפון ומעבדת הקורונה היחידה בנתב"ג.

פרופ' צבי בנטואיץ

רפואה פנימית, אימונולוגיה

פרופסור לרפואה, מומחה לרפואה פנימית, אימונולוגיה ומחלות זיהומיות. שימש כמנהל מחלקה פנימית, חלוץ רפואת האיידס בישראל. ראש המרכז למחלות טרופיות ואיידס באוניברסיטת בר-אילן. יזר עמותת נאלא למניעת זיהומים בארצות מתפתחות וחבר הנהלת רופאים לזכויות אדם.

פרופ' צביקה גרונו

אימונולוגיה

פרופסור לאימונולוגיה בפקולטה לרפואה באוניברסיטה העברית. מומחה בינלאומי בתחום מחקר הנייטרופיליה. עוסקת בפינוח גישות חדשות לאימונותרפיה.

פרופ' דב גולן

אימונולוגיה, מנהל רפואי

פרופסור לרפואה, מומחה ברפואה פנימית, אימונולוגיה קלינית ומנהל רפואי. סא"ל (במיל'), מחלוצי תחום האימונולוגיה בישראל, כיהן כמנהל בית החולים רוטשילד וכמנכ"ל משרד הבריאות.

פרופ' גלעד הרן

בייבייקה

פרופ' במחלקה לפיסיקה כימית וביולוגיה במכון ויצמן למדע. כיהן כדיקן הפקולטה לכימיה במכון, היה שותף לפיתוח תנו-תרופה הראשונה בעולם, דוקסיל. מפתח ומיישם במעבדותו שיטות מתוחכמות לחקר תפקודם של חלבונים במסגרת זעירות.

ד"ר זאב דגני

מנהל ימניסייה הרצליה

הקים את בית הספר לחינוך במכללת תל-חי ולימד באקדמיה מנהיגות. ניהל בית ספר לנערות במצוקה בירושלים, ואת תוכן עירוני ד. לרד דגני, שני תארי דר, בגנטיקה ובפילוסופיה.

ד"ר מיכל חמו לוטם

רפואת ילדים

רופאת ילדים המתמחה במנהיגות וניהול, ובחדשנות רפואית. כיהנה כסגנית נשיא לחדשנות במרכז הרפואי 'שיבא', וכחברה במועצה המייעצת לראש הממשלה לנושאי כלכלה וחברה. ייסדה את ארגון 'בטרם' לבטיחות ילדים, וכן את אישיה - נשים מובילות בריאות. זוכת פרס ראש הממשלה על תרומה מיוחדת לילדים.

פרופ' יואל זוסמן

ביולוגיה מבנית

פרופסור לביולוגיה מבנית במכון ויצמן למדע ומנהל-שותף של המרכז הישראלי לפרוטאומיקה מבנית. בין השנים 1994-99 פרופ' זוסמן ניהל את ה-Protein Data Bank שהוא מאגר מידע עולמי חשוב למבנים של חלבונים. פרופ' זוסמן עטור בפרסים רבים. כולל פרס מייסדי טבע לפריצת דרך ברפואה מולקולרית (2006).

פרופ' רבקה כרמי

רפואת ילדים, נאוטולוגיה

פרופסור לרפואה, מומחית ברפואת ילדים, נאוטולוגיה וגנטיקה רפואית. כיהנה כמנהלת המכון הגנטי בבית סורוקה, דיקן הפקולטה למדעי הרפואה באוניברסיטת בר-אילן. יזר איגוד דקאני בת-הספר לרפואה, נשיאת און-בן גוריון וכירר ועד ראשי האוניברסיטאות.

ד"ר יואב יחזקאלי

רפואה פנימית, טיפול במגפות

מומחה לרפואה פנימית ומנהל רפואי. מצרף לשעבר בחוג לניהול מצבי חירום ואסון באוניברסיטת תל-אביב, ממקימי צוות הטיפול במגיפות וחוכמת הערכות לאירוע ביולוגי חריג. כיהן כסגן מנהל בית-רופא מחוז, מנהל מחוז ומנהל אגף בקופות חולים. מנהל רפואי בחברות הונק, רופא משפחה.

האומץ להילחם על האמת

חברי וחברות המועצה 2022 (חלק #2)

פרופ' אמנון להד רפואת משפחה

פרופסור לרפואה, מומחה ברפואת משפחה. מנהל החוג לרפואת משפחה באוניברסיטת העברית, ומשמש כיו"ר המועצה הלאומית לבריאות בקהילה. סגן דיקן אקדמיה-רפואת משפחה באוניברסיטת ברענין. רופא משפחה בירושלים.

פרופ' מייקל לויט ביולוגיה חישובית, ביו-פיזיקה

פרופסור לביולוגיה חישובית ומכניקה באוניברסיטת פרינסטון ופרופ' אורח במכון ויצמן, ביו-פיזיקאי, חתן פרס נובל לכימיה, חבר באקדמיה הלאומית למדעים בארצות הברית ובחברה המלכותית הבריטית. מחלוצי הדמיית הדינמיקה המולקולרית של ה-DNA ושל חלבונים. פיתח שיטה להאנשה של נוגדים לשימושים תרופתיים. עוסק במודלים של נוגדים, RNA, קיפול חלבונים והתפשטות של וירוסים.

פרופ' לחיים נגן אפידמיולוגיה, בריאות הציבור

פרופסור לחיים נגן, מומחה בבריאות הציבור ואפידמיולוגיה. מנהל טען קצין רפואה ראשי בצה"ל, דיקן הפקולטה למדעי הבריאות באוניברסיטת ברענין ובהמשך טען נשיא האוניברסיטה ודיקן למחקר ופיתוח. פרופ' נגן זכה בפרס מפעל חיים מטעם איגוד רופאי בריאות הציבור.

ד"ר יפעת עבדי-קורק ביולוגיה מולקולרית, אפידמיולוגיה

מומחית באפידמיולוגיה וביולוגיה מולקולרית, שימשה כיועצת ועדת של התרופות בנושא טכנולוגיות רפואיות וכתחקרת בכירה במרכז הישראלי להערכת טכנולוגיות רפואיות במכון גרטנר, מנהלת המחקר והאקדמיה של רשת מרכזים רפואיים.

פרופ' אודי קימרון אימונולוגיה, מיקרוביולוגיה

ראש החוג לאימונולוגיה ומיקרוביולוגיה קלינית באוניברסיטת תל אביב. מומחה לתאי T, חיסונים וריריים, הנדסה גנטית של נגיפי חיידקים, CRISPR-Cas9. פרסם מאמרים בניתוחי היקרה Nature Cell Science. זכה במענקי מחקר יוקרתיים כולל ה-ERC. שותף בהקמת מעבדות לבידוק קורונה.

פרופ' אייל שחר אפידמיולוגיה, בריאות הציבור

פרופסור (אמריטוס) לבריאות הציבור באוניברסיטת ברענין, בעל תואר דוקטור לרפואה מאוניברסיטת תל אביב, אפידמיולוג וחוקר בתחומי הערכה וכימות של קשרים סיבתיים ובחומים הטיות במחקר.

פרופ' מרדכי שני רפואה פנימית, פרס ישראל

פרופסור לרפואה, מומחה ברפואה פנימית. חתן פרס ישראל. כיהן כמנהל משרד הבריאות ומנהל ביח שיבא, וכן כיו"ר ועדת התרופות. ייסד וניהל את בית הספר לבריאות הציבור באוניברסיטת תל אביב, וכן הקים וניהל את המכון הלאומי לחקר מדיניות הבריאות.

פרופ' אסא כשר אתיקה, פרס ישראל

פרופסור אמריטוס לאתיקה מקצועית ופילוסופיה. חתן פרס ישראל לפילוסופיה, חבר האקדמיה האיווסיאית למדעים ואומניות. כתב עשרות קורסים אתיים ממלכתיים וציבוריים, ומנהיג את הקוד האתי הציבורי, כמו גם שימש כחבר בוועדות ממלכתיות ציבוריות רבות.

פרופ' רצף לוי ניהול וחקר ביצועים

פרופסור בבית לניהול באוניברסיטת MIT בבוסטון, דוקטור בחקר ביצועים מאוניברסיטת קורנל. רס"ן (מיל) בתחום המבצעים המיוחדים בחיל מודיעין, מומחה לניהול סיכונים מערכתית, פיתוח והטמנת מודלי אנליטיקה לחיזוי סיכונים בנפיש ממשל ומני ברירות. ייעץ לניבוס פרוטוקולים וקבלת החלטות בניהול מגפת הקורונה למספר גופי ממשל בארה"ב.

ד"ר מיכאל מירון תקשורת ומדע המדינה

ד"ר למדע המדינה מהאוניברסיטה העברית בירושלים. לשעבר מנהל קול ישראל ועיתונאי בתחומי חברה וסביבה למעלה מ-40 שנה. כיום, עיתונאי עצמאי וחוקר החברה האזרחית, מאפיינה ובחינת כוחה להשפיע על מקבלי ההחלטות, תוך השענות על כללי אתיקה.

פרופ' ישראל סילמן נירוביולוגיה

כיהן כראש המחלקה לנירוביולוגיה ומנהל מרכז בנוזי למדעי העצב במכון ויצמן למדע. נשיא לשעבר של האגודה הישראלית למדעי העצב. חתן פרס מייסדי טבע עבור פריצת דרך ברפואה מולקולרית.

פרופ' ברוריה עדיני מצבי חירום ואסון

PhD במנהל מערכות בריאות, מכהנת כראש החוג לניהול מצבי חירום ואסון באוניברסיטת תל אביב. לשעבר ראש ענף העיריכות לחירום בצה"ל (סאל) ויועצת בכירה של האגף לשעת-חרום של משרד הבריאות.

ד"ר דותן רוטו משפטים

הוא בעל תואר דוקטור למשפטים מהאוניברסיטה העברית בירושלים. עורך דין, בעל תואר ראשון ושני בפילוסופיה. מרצה לשעבר בפקולטת המשפטים של אוניברסיטת תל אביב ובר אילן וכיום מרצה למשפט ופילוסופיה Southern Alberta Institute of Technology באלברטה שבקנדה.

ד"ר אמיר שחר רפואה דחופה וקרדיולוגיה

מומחה לרפואה פנימית, קרדיולוגיה, רפואה דחופה ומנהל רפואי מג"ד (מיל) בתותחנים, מחלוצי הרפואה הדחופה בארץ. הקים וניהל את המחלקה לרפואה דחופה בב"ח שיבא, היה סגן-מנהל ב"ח מאיר וכיום מנהל מל"ד 'לניאדר'. ממקימי החוג לרפואה דחופה באוניברסיטת תל אביב. בארצות מתפתחות וחבר הנחלת דופאים לוכיות אדם.

ד"ר גיא שנער פיתוח מכשור רפואי

פיוקאי בעל 20 שנות ניסיון בפיתוח, מחקר קליני, רגולציה של מכשור רפואי, ממצאי יום ומנהל טכנולוגי במספר חברות הונק. מחיק בתואר דוקטור ממכון ויצמן שם התמחה בביולוגיה של מערכת הרשתות של ריאקציות כימיות.

